

Datganiad o newidiadau sylweddol

Cynllun Taliadau 2022/23

Mae'r datganiad hwn wedi'i gwblhau yn unol â gofynion gwybodaeth Rheolau'r Cynllun Taliadau a gyhoeddwyd ym mis Hydref 2021.

Adran 1 – Cynnydd sylweddol mewn biliau

- a) Cadarnhad ynghylch a yw'r ymgymwr yn disgwyl unrhyw gynnydd mewn biliau o fwy na 5% o'r flwyddyn flaenorol (ar gyfer math o gwsmer penodol gan dybio lefel gyson o ddefnydd) ac, os disgwylir cynnydd o'r fath:
  - (i) faint o gynnydd a ddisgwylir;
  - (ii) pa fathau o gwsmeriaid y mae'n debygol o effeithio arnynt;
  - (iii) y strategaethau ymdrin a fabwysiadwyd gan y cwmni neu pam nad oedd y cwmni o'r farn bod angen strategaethau o'r fath.

Mae'r newid yn y biliau terfynol ar gyfer cwsmeriaid preswyl a chwsmeriaid busnes sy'n codi o Gynllun Taliadau 2022/23 wedi'i adolygu gan y Bwrdd.

Mae'r pandemig wedi rhoi pwysau ar filiau dŵr drwy effeithio ar y galw gan gwsmeriaid, ac mae effaith newidiadau i brisiau rhai nwyddau wedi rhoi mwy o bwysau ar y gyfradd chwyddiant, sy'n sylweddol uwch na'r lefelau a welwyd mewn blynyddoedd blaenorol. Gan fod y lefel alldro yn 4.6%, roedd yn anodd i ni gadw'r cynnydd i filiau o dan 5% ac, o ganlyniad, mae ein taliadau i gwsmeriaid heb fesurydd yn dangos cynnydd o 7%. Er mwyn lliniaru i ba raddau y gwelir cynnydd mewn taliadau mewn ymateb i bwysau chwyddiant, mae'r Bwrdd unwaith eto wedi penderfynu cyflwyno cosbau Cymhellion Cyflawni Canlyniadau disgwylidig sy'n codi o berfformiad 2021/22 fel rhan o'r strategaeth ymdrin (gweler tabl 1 isod), ar ôl mabwysiadu dull tebyg wrth osod taliadau ar gyfer 2021/22. Gwnaeth y Bwrdd hefyd ystyried effaith y taliadau ar amrywiaeth o wahanol fathau o gwsmeriaid a gwnaeth benderfyniadau i ailgydbwysio refeniw rhwng mathau o gwsmeriaid er mwyn sicrhau rhywfaint o sefydlogrwydd o ran biliau (yn unol â Rheol 8).

Ar ôl adolygu effaith wirioneddol tariffau 2022/23, mae'n glir y bydd cwsmeriaid heb fesurydd yn gweld cynnydd o fwy na 5%, ac felly hefyd rai cwsmeriaid â mesurydd sydd â chysylltiad dŵr budr yn unig a dŵr yn unig. Bydd y Cwmni yn sicrhau bod y cwsmeriaid hyn yn ymwybodol o'r effaith bosibl ar eu bil a bydd yn gweithio gyda nhw i leihau'r effaith.

Bydd y cap ar filiau i gwsmeriaid HelpU a chwsmeriaid WaterSure Cymru yn cynyddu i sicrhau bod y tariffau hyn yn parhau i fod ar gael i'r nifer mwyaf posibl o gwsmeriaid.

Roedd taliadau 2021/22 yn cynnwys addasiad ar gyfer cosbau Cymhellion Cyflawni Canlyniadau amcangyfrifedig a gododd yn 2020/21. Mae'r rhain bellach wedi ymddangos a chyhoeddodd Ofwat ei benderfyniad mewn perthynas ag addasiadau yn ystod y cyfnod ar gyfer Cymhellion Cyflawni Canlyniadau yn 2020/21 ar 11 Tachwedd 2021.

Yn ein taliadau ar gyfer 2022/23, rydym yn cynnwys ymarfer gwirio ar gyfer y gwahaniaeth rhwng ein rhagolwg o gosbau Cymhellion Cyflawni Canlyniadau mewn perthynas â 2020/21 a'r ffigur alldro, ac rydym hefyd yn cynnwys rhagolwg o gosbau Cymhellion Cyflawni Canlyniadau a gyflwynwyd yn 2021/22.

Mae ein taliadau ar gyfer 2022/23 hefyd yn cynnwys elfen o'r refeniw a danodeniwyd gennym yn 2020/21. Fodd bynnag, er mwyn lliniaru'r effaith ar filiau cwsmeriaid, rydym wedi dewis gohrio'r gwaith o adennill rhywfaint o'r refeniw hwn tan flynyddoedd yn y dyfodol. Rydym hefyd wedi dychwelyd y refeniw manwerthu preswyl a oradenniwyd yn 2020/21 oherwydd bod llai na'r disgwyl wedi manteisio ar dariffau cymdeithasol i gwsmeriaid.

Mae Tabl 2 a 3 yn dangos effaith y taliadau a gyhoeddwyd ar sampl gynrychioliadol o gwsmeriaid yn unol â Gofynion Gwybodaeth y Rheolau Taliadau.

Tabl 2 Biliâu enghreifftiol – Cwsmeriaid preswyl

Mae'r tabl isod yn dilyn Gofynion Gwybodaeth Rheolol'r Cynllun Taliadau ac yn dangos y bil sy'n codi o Gynllun Taliadau 2022/23 ar gyfer amrywiaeth o gwsmeriaid preswyl nodweddiadol a'r amrywiant o fil y flwyddyn flaenorol. Mae'r dadansoddiad hwn yn tybio bod cwsmeriaid mesuredig yn defnyddio dŵr yn gyson. Os gall y cwsmeriaid hyn leihau eu defnydd yn 2022/23 wrth i gyfyngiadau COVID-19 gael eu llacio, o gymharu â 2021/22, yna bydd llai o effaith ar y bil.

	2022/23	2021/22	Newid	
	Cyfanswm Bil (£)	Cyfanswm Bil (£)	Amrywiant (£)	Amrywiant (%)
Preswyl				
Cwsmeriaid Gwasanaeth Deuol				
Gwasanaeth Deuol heb Fesurydd				
GA Isel	469	440	29	7%
GA Canolig	634	595	39	7%
GA Uchel	812	762	50	7%
Gwasanaeth Deuol â Mesurydd				
Defnydd isel o ddŵr	293	282	11	4%
Defnydd canolig o ddŵr	382	368	14	4%
Defnydd uchel o ddŵr	554	533	21	4%
Tâl Gwasanaeth Unffurf Gwasanaeth Deuol				
Gwasanaeth Llawn	652	612	40	7%
Gwasanaeth Deuol heb Fesurydd – dŵr budr yn unig				
GA Isel	417	389	29	7%
GA Canolig	582	543	39	7%
GA Uchel	760	711	50	7%
Gwasanaeth Deuol â Mesurydd – dŵr budr yn unig				
Defnydd isel o ddŵr	262	248	14	6%
Defnydd canolig o ddŵr	351	328	23	7%
Defnydd uchel o ddŵr	522	482	40	8%
Tâl Gwasanaeth Unffurf Gwasanaeth Deuol – dŵr budr yn unig				
Tâl Gwasanaeth Unffurf – Dŵr budr yn unig	600	560	40	7%
Tariffau Cymdeithasol				
HelpU – Cwsmeriaid ar y tariff cyn 1 Awst 2020	236	221	15	7%
HelpU – Cwsmeriaid ers 1 Awst 2020	256	250	16	7%
WaterSure Cymru	374	360	14	4%
Dŵr yn unig				
GA canolig heb fesurydd	251	236	15	6%
Defnydd canolig o ddŵr â mesurydd	147	140	7	5%
Dŵr Gwastraff yn Unig – gwasanaeth carthffosiaeth llawn				
GA canolig heb fesurydd	383	359	24	7%
Defnydd canolig o ddŵr â mesurydd	235	228	7	3%
Dŵr Gwastraff yn Unig – dŵr budr yn unig				
GA canolig heb fesurydd	331	307	24	8%
Defnydd canolig o ddŵr â mesurydd	204	188	16	9%

Tabl 3: Biliau enghreifftiol – Cwsmeriaid dibreswyl

Mae'r tabl isod yn dangos y bil sy'n codi o Gynllun Taliadau 2022/23 ar gyfer amrywiaeth o gwsmeriaid busnes nodweddiadol a'r amrywiant o fil y flwyddyn flaenorol (gan dybio bod cwsmeriaid mesuredig yn defnyddio dŵr yn gyson).

	2022/23	2021/22	Newid	
	Cyfanswm y Bil (£)	Cyfanswm y Bil (£)	Amrywiant (£)	Amrywiant (%)
Dibreswyl				
Gwasanaeth Deuol heb Fesurydd				
GA Canolig	796	748	48	6%
Gwasanaeth Deuol Safonol â Mesurydd				
Defnydd canolig o ddŵr	1,853	1,763	90	5%
Dŵr yn Unig				
GA Canolig	319	300	19	6%
Defnydd cyfartalog o ddŵr	758	714	44	6%
Tariffau Diwydiannol				
Band 1 (50 MI – 100 MI)	96,528	90,818	5,710	6%
Band 2 (100 MI – 250 MI)	194,189	182,693	11,495	6%
Band 3 (250 MI – 500 MI)	379,527	357,043	22,483	6%
Band 4 (500 MI – 1000 MI)	700,652	659,124	41,527	6%
Dŵr Anyfadwy				
Band A – Dŵr Heb ei Drin	1,914	1,813	101	6%
Band A – Triniaeth Rannol	1,390	1,318	72	5%
Band B – Dŵr Heb ei Drin	199,027	187,635	11,392	6%
Band B – Triniaeth Rannol	1,055,615	997,728	57,886	6%
Dŵr Gwastraff yn Unig				
GA Canolig	477	448	29	6%
Defnydd cyfartalog o ddŵr	1,095	1,049	46	4%
Elifion Masnach				
Cyfanswm y Bil Elifion Masnach (<100MI)	10,876	10,362	514	5%
Cyfanswm y Bil Elifion Masnach (>100MI)	407,838	390,101	17,737	5%